

Rektor

Rektorsbeslut

Nr 67/10

2010-05-31

Dnr C2010/369

Ärende: Regler om åtgärder vid anmälan om vetenskaplig oredlighet

Handläggare: Conny Claesson

Bakgrund

I 1 kap 3a § högskolelagen (HL) har följande anvisning funnits sedan år 2001: ”I högskolornas verksamhet skall vetenskapens trovärdighet och god forskningssed värnas.”

Följande tillämpningsföreskrift gäller enligt 1 kap 16 § högskoleförordningen (HF) från och med den 1 september 2006: ”En högskola som genom en anmälan eller på något annat sätt får kännedom om en misstanke om oredlighet i forskning, konstnärligt utvecklingsarbete eller annat utvecklingsarbete vid högskolan skall utreda misstankarna.”

Rektor fastställde den 26 januari 2007 i RB 6/07 ”Riktlinjer om åtgärder vid anmälan om vetenskaplig oredlighet”. Dessa riktlinjer behöver uppdateras.

MBL-information/

Förhandling: Nej

Beslut

Rektor beslutar att fastställa bifogade ”Regler om åtgärder vid anmälan om vetenskaplig oredlighet”, se bilaga. Reglerna gäller tills vidare från och med den 31 maj 2010 och ersätter tidigare riktlinjer som därmed upphör att gälla.

Kerstin Norén

Anne-Christine Larsson

Kopia av beslutet utsänt till;

- Diariet
- Fakulteterna
- Lärarutbildningsnämnden
- Forskningsetiska kommittén

Regler om åtgärder vid anmälan om vetenskaplig oredlighet

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Bakgrund.....	1
Exempel på vetenskaplig oredlighet	2
Behandling av anmälan om vetenskaplig oredlighet	2
Förberedande undersökning.....	3
Rektors ställningstagande till förberedande undersökning	3
Fullständig utredning	4
Inhämtande av yttrande från Centrala etikprövningsnämnden	4
Kommunikationsplan.....	4
Åtgärder efter fullständig utredning.....	5
Personalansvarsnämndens/Statens ansvarsnämnds behandling.....	5
Information till forskarsamhället vid konstaterad vetenskaplig oredlighet	5
Särskilda regler för forskning som stöds av Amerikas Förenta Staters (USA) organ Public Health Service (PHS).....	7

Bakgrund

I 1 kap 3a § högskolelagen (HL) har följande anvisning funnits sedan år 2001: ”I högskolornas verksamhet skall vetenskapens trovärdighet och god forskningssed värnas.”

Följande tillämpningsföreskrift gäller enligt 1 kap 16 § högskoleförordningen (HF) fr o m den 1 januari 2010: ” En högskola som genom en anmälan eller på något annat sätt får kännedom om en misstanke om oredlighet i forskning, konstnärligt utvecklingsarbete eller annat utvecklingsarbete vid högskolan ska utreda misstankarna.

En högskola får under pågående utredning hämta in ett yttrande från expertgruppen för oredlighet i forskning hos Centrala etikprövningsnämnden.

Om den person som väckt frågan om misstanke om oredlighet, eller den person som misstanken riktas mot, begär det, ska högskolan hämta in ett sådant yttrande. Något yttrande behöver dock inte hämtas in, om högskolan bedömer det som uppenbart obehövligt.”

Styrdokument:					
Beslut	RB 67/10	Dnr.	C2010/369	Ersätter	RB 6/07
Giltighet fr.o.m.	2010-05-31	t.o.m.		Handläggare	Conny Claesson

Universitetet har även egna riktlinjer om god forskningssed och etik i forskningen och ser som sin uppgift att informera personal med såväl vetenskapliga som administrativa uppgifter om gällande regler, anvisningar och riktlinjer inom området. Bl a har skriftlig information sammanställts av Forskningsetiska kommittén.

Varje person som deltar i forskningsverksamhet vid Karlstads universitet, har en skyldighet att tillse att resultat inhämtas, sammanställs och rapporteras enligt de principer som forskarsamhället godtagit. Detta innebär bland annat att handledare och medförfattare skall förvissa sig om att vad som framkommit i forskningsverksamheten är ärligt framtaget och korrekt beskrivet.

Det är viktigt att den handläggning och utredning om vetenskaplig oredlighet som HF föreskriver sker tillförlitligt och korrekt. Följande riktlinjer har utformats i enlighet med Forskningsetiska kommitténs rekommendation och efter samråd med personalorganisationerna.

Särskilda regler för forskning som stöds av Amerikas Förenta Staters (USA) organ Public Health Service (PHS) tas normalt in i avtalen med PHS. Reglerna redovisas i bilaga.

Exempel på vetenskaplig oredlighet

Vetenskaplig oredlighet kan förekomma i följande former

- förfalskning och fabrikation
- plagiering
- obehörigt användande av information given i förtroende
- oberättigat hävdande av författarskap
- underlåtelse att följa vedertagna forskningsetiska rekommendationer
- underlåtelse att inhämta tillstånd från berörda myndigheter och instanser (t ex etik-kommittéer för humanforskning och djurförsök, isotopkommittéer, Datainspektionen, Etikprövningsnämnden, Läkemedelsverket m.m.).

För ansvar krävs att oredligheten har begåtts uppsåtligen.

Behandling av anmälan om vetenskaplig oredlighet

Universitetet skall vid anmälan om misstanke om vetenskaplig oredlighet

- godta att missbedömningar och tolkningsfel som begås i god tro inte betraktas som oredlighet och att även anmälan om misstanke om vetenskaplig oredlighet kan göras felaktigt men i god tro
- med minsta möjliga dröjsmål genomföra konfidentiella förberedande undersökningar för att utröna om det finns skäl att vidare utreda anklagelse om vetenskaplig oredlighet
- där så är motiverat utföra en fullständig utredning

- där så är motiverat inhämta yttrande från Centrala etikprövningsnämnden
- upprätta en kommunikationsplan
- vid påvisad oredlighet vidtaga korrigerande och disciplinära åtgärder.

Förberedande undersökning

Uppkommer misstanke om vetenskaplig oredlighet, skall detta omgående och skriftligen anmälas till rektor. Denna anmälan föranleder en förberedande undersökning som skall utföras av en lämpligt sammansatt och för det enskilda ärendet tillsatt grupp som utses av rektor. I gruppen skall det finnas juridisk kompetens.

Vid tillsättningen av den förberedande undersökningsgruppens medlemmar skall särskilt tillses att inga intressekonflikter (administrativt beroende, nära personliga relationer, samarbetsförhållanden, ekonomiskt beroende eller vetenskaplig partiskhet) föreligger.

Den förberedande undersökningen bör genomföras skyndsamt och med iakttagande av största möjliga konfidentialitet till skydd för både den anmälda och den som framför anmälan. Alla originalhandlingar i ärendet skall förvaras hos registrator. Avsikten med undersökningen är att avgöra om en fullständig utredning av fallet behöver genomföras.

Vid den förberedande undersökningen skall fakta insamlas och den anmälda beredas tillfälle att muntligt eller skriftligt försvara sig efter att ha blivit informerad om dels de förhållanden som ligger till grund för anmälan, dels vad som framkommit under undersökningens gång.

Den förberedande undersökningen bör slutföras inom 60 dagar efter anmälan; om så ej sker skall skälen för detta dokumenteras.

I den förberedande undersökningsrapporten skall anges vilka bevis som granskats, en sammanfattning av relevanta intervjuer samt undersökningens slutsatser. Rapporten skall tillställas den anmälda och den som framfört anmälan.

Rektors ställningstagande till förberedande undersökning

Med den förberedande undersökningens resultat som grund kan rektor besluta

- att otillräcklig grund för fullständig utredning av anmälan föreligger. Den förberedande undersökningen arkiveras, så att dess utfall på lämpligt sätt kan redovisas vid motiverad anmodan.
- att insamlat material talar för att vetenskaplig oredlighet kan ha förelegat, varvid en fullständig utredning genomföres.

Om rektor beslutar att det finns otillräcklig grund för fullständig utredning av anmälan, skall rektor se till att omsorgsfulla åtgärder vidtas för att återupprätta den anmäldes rykte.

Den person som, i god tro, framfört anmälan om vetenskaplig oredlighet skall inte, som en effekt av sitt handlande, få sin ställning eller rykte ifrågasatt.

Fullständig utredning

Den fullständiga utredningen bör inledas skyndsamt, senast 30 dagar efter den förberedande undersökningens avslutande, och slutföras inom 90 dagar. Utredningen skall genomföras med iakttagande av största möjliga konfidentialitet till skydd för både den anmälda och den som framför anmälan.

För att genomföra den fullständiga utredningen tillsätter rektor, på förslag av dekanus vid berörd fakultet, en lämpligt sammansatt kommitté med uppgift att slutföra insamlingen av information i ärendet och höra berörda parter. Dekanus skall vid beredningen särskilt tillse att inga intressekonflikter (administrativt beroende, nära personliga relationer, samarbetsförhållanden, ekonomiskt beroende eller vetenskaplig partiskhet) föreligger. I kommittén bör det ingå en ledamot som inte har anställning vid Karlstads universitet och som har vetenskaplig kompetens. Även juridisk kompetens kan det, beroende på ärendet, finnas anledning att tillföra utifrån.

Kommittén skall under utredningen föra protokoll och arbetet skall utmynna i en skriftlig rapport till rektor. Under arbetets gång skall den anmälda ha tillgång till utredningsmaterialet, inklusive uppgift om vem som framfört anmälan, för att tillfullo kunna försvara sig.

Kommitténs rapport till rektor skall dokumentera grunden för anmälan och utredningen, samt redovisa kommitténs bedömning av riktigheten i anmälan och allvarligheten i en verifierad förseelse.

Inhämtande av yttrande från Centrala etikprövningsnämnden

Under pågående utredning får universitetet hämta in ett yttrande från expertgruppen för oredlighet i forskning hos Centrala etikprövningsnämnden.

Om den person som väckt frågan om misstanke om oredlighet, eller den person som misstanken riktas mot, begär det, skall universitetet hämta in ett yttrande från expertgruppen för oredlighet i forskning hos Centrala etikprövningsnämnden. Något yttrande behöver dock inte hämtas in, om universitetet bedömer det som uppenbart obehövt.

Kommunikationsplan

En kommunikationsplan skall upprättas efter det att rektor har beslutat om en fullständig utredning. Upprättandet av kommunikationsplanen skall ske med iakttagande av största möjliga konfidentialitet till skydd för både den anmälda och den som framför anmälan.

Dekanus vid berört fakultet och den anmäldes närmaste chef skall dock få tillgång till kommunikationsplanen samt förberedas på vad som kan komma att ske i ärendet.

Rektor utser den eller de personer som skall upprätta kommunikationsplanen. Kommunikationsplanen skall redovisas till rektor i ett skriftligt dokument där det framgår hur den externa och interna kommunikationen (inklusive studentinformation) bör skötas, dels om vetenskaplig oredlighet kan verifieras och dels om vetenskaplig oredlighet inte kan verifieras.

Åtgärder efter fullständig utredning

På grundval av den fullständiga utredningens resultat har rektor att besluta om eventuella åtgärder.

Om vetenskaplig oredlighet inte kan verifieras, skall rektor se till att omsorgsfulla åtgärder vidtas för att återupprätta den anmäldes rykte.

Den person som, i god tro, framfört anmälan om vetenskaplig oredlighet skall inte, som en effekt av sitt handlande, få sin ställning eller rykte ifrågasatt.

Skulle utredningen resultera i att vetenskaplig oredlighet föreligger skall rektor dels ta upp ärendet i personalansvarsnämnden (alternativt i Statens ansvarsnämnd beträffande professorer, se nedan) för behandling och dels se till att berörda delar av forskarsamhället informeras om felaktigheterna.

Personalansvarsnämndens/Statens ansvarsnämnds behandling

Personalansvarsnämnden skall ta ställning till följande påföljder: Disciplinpåföljd (skriftlig varning eller löneavdrag), uppsägning av personliga skäl, avskedande, åtalsanmälan.

Om det är en professor som varit vetenskapligt oredlig skall ärendet överlämnas till Statens ansvarsnämnd i följande fall.

- Om det finns misstanke om brott
- Om det finns grund för disciplinpåföljd eller avskedande
- Om professorn är anställd före den 1 januari 1999 och påföljden kan bli skiljande från anställning motsvarande uppsägning av personliga skäl

Information till forskarsamhället vid konstaterad vetenskaplig oredlighet

Om den fullständiga utredningen resulterar i slutsatsen att vetenskaplig oredlighet förekommit skall rektor se till att information om den fullständiga utredningens resultat sprids i berörda delar av forskarsamhället. Detta är av stor betydelse för att upprätthålla hög standard i forskningen och tillit till forskningsverksamheten. Direkt information i saken skall lämnas till den berörda delen av forskarsamhället. Efter omständigheterna får be-

dömas om särskild information skall lämnas t ex till vetenskapliga tidskrifter i vilka berört material har publicerats och om det finns behov av information i tidskriften om vad som har ådagalagts i saken. För det fall att den som belagts med vetenskaplig oredlighet har ett vetenskapligt uppdrag hos någon myndighet, bör prövas om myndigheten skall underrättas.

Bilaga

Särskilda regler för forskning som stöds av Amerikas Förenta Staters (USA) organ Public Health Service (PHS)

The Office of Research Integrity (ORI) är ett organ inom USA:s Department of Health and Human Services (DHHS) och ansvarar för frågor om vetenskaplig oredlighet och forskningsintegritet avseende forskning som stöds av PHS.

ORI skall när som helst under en förberedande undersökning eller fullständig utredning underrättas, om det framkommer att något av följande förhållanden föreligger:

1. det finns en omedelbar risk för hälsofara
2. det finns ett omedelbart behov att skydda USA:s statsbidrag eller utrustning
3. det finns ett omedelbart behov att skydda antingen den anklagade eller den som framfört anklagelsen
4. det är sannolikt att den påstådda förseelsen kommer till allmänhetens kännedom.

Om skälig misstanke om brott föreligger skall ORI informeras inom 24 timmar.

Lämpliga administrativa åtgärder skall vidtagas för att skydda USA:s statsbidrag och garantera att ändamålet med USA:s statsunderstöd för forskning genomföres.

Om det av någon anledning finns skäl att avbryta en förberedande undersökning eller fullständig utredning utan att alla relevanta krav i dessa regler är uppfyllda, skall en anmälan om detta, innehållande en redogörelse för orsaken till avbrytandet, sändas till ORI.

Universitetet skall bevara detaljerad dokumentation av en förberedande undersökning som inte resulterar i att en fullständig utredning inleds. Sådan dokumentation skall bevaras i minst tre år och skall, på förfrågan, tillhandahållas auktoriserad personal från DHHS.

ORI skall informeras om att en fullständig utredning kommer att inledas senast den dag utredningen påbörjas.

Vederbörande dekanus skall omgående underrätta ORI om det under den fullständiga utredningens gång uppenbaras sakförhållande som antingen kan påverka nuvarande eller kommande DHHS fonder för personer under utredning eller som PHS behöver veta för att garantera ett lämpligt användande av USA:s statsbidrag eller i övrigt skydda allmänhetens intresse.

Den fullständiga utredningens slutrapport skall inlämnas till ORI inom 120 dagar från det att den fullständiga utredningen inleddes.

Slutrapporten till ORI skall beskriva de principer och det förfarande som legat till grund för utredningen, hur och från vem relevanta uppgifter har inhämtats, resultatet av utredningen och grunden för detta, samt innehålla en utförlig redogörelse av de synpunkter som framförts av den som varit inblandad i vetenskaplig oredlighet, liksom en redogörelse för de sanktioner som kan ha vidtagits av rektor.

Om den fullständiga utredningen inte kan slutföras inom 120 dagar, skall vederbörande dekanus till ORI inkomma med en skriftlig begäran om förlängning av tiden. Begäran om förlängning skall innehålla en förklaring till förseningen, en redogörelse för vad som hittills har gjorts, en översikt av vad som återstår att göra samt en uppskattning av när utredningen kommer att kunna slutföras.

Dekanus skall ansvara för att dokumentation färdigställs och bevaras så att utredningens resultat kan bestyrkas. Denna dokumentation skall göras tillgänglig för ORI:s verkställande ledning.